

Hestetorvets ældste spisested

Endelig et billede af det gamle Roskilde, der er ordentlig dateret, ovenikøbet med tryksværte. Som det ses, er her tale om en generalforsamlingsindkaldelse i en understøttelsesforening kaldet Merkur. De lokale aviser fra dengang bringer ingen omtale af begivenheden, så det fortøner sig i fortidens tåger, hvor „Merkur“ har haft hjemme. Formentlig har det været en organisation af handelsfolk, der i det nævnte år har henlagt generalforsamlingen til Roskilde, og mødestedets vært, der da hed Hans Andersen, har benyttet lejligheden til at gøre reklame for sit hotel. På billedets bagside anbefaler han sine værelser med lys til 1,50 pr. nat med moderation for længere ophold, sine dinér til 1 kr. samt sine mindre frokostretter á 30 øre. Der er koncert hver aften fra 7 til 11, og til hotellet hører en smuk, skyggefuld have med lukkede lysthuse. Solbrændthed hørte ikke til datidens mode, hvorfor alle damer gik med hatte af møllehjulstørrelse på hovedet og satte stor pris på skyggefulde lysthuse.

Billedet er fundet i et dødsbo i Struer. Det må have været ejeren kært, for, som det ses, har det været sat op med tegnestifter for altid at kunne være for øje. Det er ikke så lige en sag i dag at genkende huset, der ellers stort set er uændret. Det er „Promenaden“ på Hestetorvet, men på grund af torvets „opløftelse“ i et højere luftlag kan man ikke mere få syn på huset. Dengang var der indgang til hotellet midt på facaden og adgang til restaurationslokaler i begge hjørner, henholdsvis beregnet for højere og lavere samfundsklasser. Foran hotellet holder en af datidens „taxaer“. At vi befinder os på et hestetorv ses af bommen foran hotellet samt af vandingstruget til højre. De spæde træer foran facaden lever stadig, underlig nok, for ved torvets regulering led de den kranke skæbne at få deres basis og halve stamme begravet i jord. Det er utroligt, at de overlever den behandling.

Husets først kendte ejer var en sadelmager Madsen, kaldet Penge-Madsen, der i 1848 fik tilladelse til at ombytte sit borgerskab med et andet, der gav ret til the- og kaffeudskænkning.

Han ombyggede og udvidede ejendommen og åbnede snart efter et gæstgiveri med solide borgerlige retter som speciale. I 1854 solgte han ejendommen til en jysk handelsmand, Niels Chr. Petersen, der blev kaldt Jyde-Petersen. Ved sin egen og sin kones dygtighed slog han stedet op som et første-klasses hotel og madsted. Jyde-Petersen kendte reklames kunst. Han annoncerede med bayersk øl fra brygger Jacobsen til 8 skilling halvflasken og med 8–10 retter veltillavet, kraftig kost. Han trak sig tilbage som en holden mand og byggede både Hersegade 1 og 5. – Hans to sønner blev kendte og dygtige folk. Den ene var sagfører N. C. P. Petersen, der bl. a. blev formand for Roskilde Bank og ved sin død efterlod odd-fellow logen et betydeligt velgørenhedslegat. Den anden var købmand Carl A. E. Petersen, der grundlagde det engros-firma, der stadig bærer hans navn, men som han i dag ikke ville kunne genkende, for så meget er firmaet vokset, først under hans søn, nylig afdøde grossesess Eiler Petersen, og derefter i endnu højere grad under hans sønnesøn, den nuværende indehaver, fabrikant Carl Werner Petersen.

Op i århundredet fik „Hotel Frederiksstad“ under hotelejer Nielsen-Homo navneforandring til „Landmandshotellet“, og efter at hoteldriften var ophørt, fik stedet sit nuværende navn „Promenaden“.

Her er plads til en lille „sløjfe“. Hotel Frederiksstad har, som angivet på facaden, telefon nr. 11. Før fuldautomatiseringen var det pastor Kroons nr. Foranlediget af, at Lindenberg kro også havde nr. 11, og sultne københavnere bestilte det store kolde bord på Roskilde nr. 11 i stedet for på Lindenberg nr. 11, udspandt der sig følgende fornøjelige samtale. Sognepræsten: „De kan ikke få mad her“. Bestilleren: „Er det da ikke kroen?“. Sognepræsten: „Jo, vist er det Kroon“.